

Nogle af de mange parenteser kan måske tilskrives, at prep.conf. har haft for lidt tid til sit arbejde og derfor for en sikkerheds skyld har taget flere parenteser med, end nyttigt er. Men det kan også skyldes – og det må vi jo desværre frygte – at det er et udtryk for et kraftigt forsøg på tilbagerulning af resultaterne fra Kairo og Wien fra de lande, der er mest imod kvinders ligestilling, og som praktiserer en omfattende kvindeundertrykkelse såvel i samfundet som i familien, bl.a. politisk og seksuelt.

Regeringen må som første mål sætte sig at fjerne alle de kantede parenteser, men det er samtidig vigtigt at gå videre med bl.a. understregningen af kvinders seksuelle rettigheder, ligesom det er vigtigt at udfylde dette begreb, så det også omfatter retten til at vælge seksualitet.

Beijing-konferencens nye bidrag koncentrerer sig primært om det sundhedspolitiske spørgsmål. Det er i den forbindelse vigtigt, at vi er opmærksomme på, at den forværrede sundhedstilstand i udviklingslandene specielt rammer kvinder og børn hårdt.

Derudover omhandler dokumentet også mere alment menneskerettigheder, som specielt kvinder i mange lande er undertrykt i forhold til.

Med hensyn til det sundhedspolitiske rummer det flere sider, og man er nødt til at se det sociale, det uddannelsesmæssige og det sundhedspolitiske spørgsmål som et fælles hele; det er et spørgsmål, der for mange lande er en hovednøgle til forbedring af kvindernes stilling – bl.a. som følge af, at man mange steder fra statens side har erstattet et statsunderstøttet sundhedssystem med et rent brugerfinansieret.

Denne ændring er en konsekvens af krav om øget liberalisering fra Verdensbanken, og ændringen af økonomien har medført en reduktion af de offentlige udgifter, men har samtidig mange steder haft katastrofale følger for kvinders og børns sundhedstilstand. Det er ikke alle ændringer ved liberalisering, der skyldes Verdensbankens krav, for der er også nogle, der har rod i de lokale magtstrukturer, hvor det er kvinderne, som tager sig af familien og passer jorden, mens det er mændene, der sidder på magten og gennemfører dét, der er trenden i verdensøkonomien: liberaliseringer og ødelæggelse af den offentlige sektor.

Den bedste løftestang til forbedring af kvinders stilling er en øget satsning på de sociale og sundhedsmæssige områder. Derfor bør bl.a. Danmark i højere grad satse på at yde bistand inden for disse områder, f.eks. med henblik på

at opbygge lokale sociale og sundhedsmæssige systemer. Ét af elementerne i sådan en opbygning er uddannelse inden for social- og sundhedsområdet, men også uddannelse i det hele taget.

I dag bliver 38 pct. af dansk bistand brugt til social sikring og 7 pct. til uddannelse. Ved at satse mere på den lige ret til uddannelse – såvel grunduddannelse som videregående uddannelse og faglig uddannelse – får kvinder en langt mere effektiv mulighed for at tage del i samfundet end blot ved en generel bistand.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at langt den overvejende del af de uddannelsesstipendier, som Danmark yder, bliver givet til mænd, nemlig omkring 99 pct., så der burde indføres et system, der fordeler disse midler mere rimeligt og ligeligt.

Det er naturligvis også vigtigt, at der sker en udbygning af det sociale system, f.eks. med børnehaver og et socialt sikkerhedsnet, så retten til uddannelse og deltagelse i flere sider af samfundslivet bliver en reel og ikke kun en formel ret. Vi må jo konstatere, at der mange steder i verden er mange formelle rettigheder, mens det er så som så med de reelle rettigheder; det gælder også i vores eget land.

Ud over de sundheds- og uddannelsesmæssige problemer er der en lang række overgreb på kvinder, som er regulære overgreb på menneskerettighederne. Vi må konstatere, at verdenssamfundet i vid udstrækning lukker øjnene for reelle voldelige overgreb mod kvinder og overgreb på kvinders personlige integritet.

Jeg behøver blot at nævne emner som tvangssterilisering, udbredt voldtægt, omskæring, tvangsabortering eller tvangsfødsler, frasortering af pigefostre eller regulær aflivning af børn af hunkøn.

Der findes mange former for fanatisme på dette område; en fanatisme, hvor patriarkale samfund i alliance med ekstreme religioner og almindelige reaktionære kræfter optræder på en fuldstændig uacceptabel måde. Det drejer sig f.eks. om USA, hvor abortmodstandere terroriserer kvinder og mænd, udøver chikane eller direkte begår mord – alt sammen i den hellige guds navn. Der drejer sig om Danmark, hvor forældre kan tvinge deres pibegbørn til at føde mod pigens vilje, og det drejer sig om samfund, hvor kvinder og piger af bl.a. deres forældre stadig behandles som varer.

Vi kan ikke med oprustning af nok så megen moral og forargelse ændre væsentligt på disse